

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันถึงแม้สถานการณ์ทั่วไปภายในประเทศจะอยู่ในสภาวะปกติ แต่จากการที่สถานการณ์โลกได้เปลี่ยนไป ได้ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของประเทศไทย ทำให้ปัญหาด้านความมั่นคงของไทยที่มีมาแต่อดีต ได้เปลี่ยนรูปแบบไป ปัญหาต่าง ๆ ที่สังคมไทยต้องเผชิญนับวันจะยุ่งยาก และทวีความรุนแรงขึ้นตามลำดับ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาความมั่นคงทางด้านข้อมูลข่าวสาร ปัญหาความมั่นคงของมนุษย์ในด้านการแพร่กระจายของโรคภัยร้ายแรง ปัญหาความมั่นคงจากความแปลกแยกด้านวัฒนธรรม ประเพณี และกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งกำลังเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่ในขณะนี้ ปัญหาแรงงานต่างด้าวและผู้หลบหนีเข้าเมืองรวมถึงปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติและปัญหาของขบวนการก่อการร้าย (กรมยุทธการทหาร, 2550)

จากปัญหาดังที่กล่าวมาแล้ว การที่ภาครัฐจะใช้กำลังจากหน่วยงานความมั่นคงของทางราชการ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายทหาร ตำรวจ หรือส่วนราชการพลเรือนที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคง เข้าแก้ปัญหาโดยทุ่มเททั้งทรัพยากรและกำลังพลลงไปคงไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากไม่มีกำลังพลและงบประมาณเพียงพอที่จะตอบสนอง อีกทั้งหากดำเนินการดังกล่าวจะเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณจำนวนมาก ซึ่งรัฐบาลยังมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องนำงบประมาณของประเทศไปใช้เพื่อการพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ ที่มีลำดับความเร่งด่วนแรกก่อน ดังนั้นการจัดกำลังหรือเสริมสร้างความแข็งแกร่งด้านความมั่นคง จึงต้องกระทำในลักษณะการออมกำลัง กล่าวคือใช้กำลังในด้านความมั่นคงเท่าที่จำเป็น แต่ใช้มาตรการด้านการข่าว ซึ่งนับว่าเป็นมาตรการที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการเผชิญกับภัยคุกคามในปัจจุบัน ที่มีใช้ภัยคุกคามทางทหารโดยตรง แต่การได้มาซึ่งข่าวสารด้านความมั่นคง จากแหล่งข่าวต่าง ๆ ที่หน่วยข่าวของภาครัฐรับผิดชอบอยู่ไม่เพียงพอต่อการป้องกัน และขจัดภัยคุกคามดังที่กล่าวมาแล้วเหล่านั้นได้อย่างทั่วถึง ด้วยความจำกัดของงบประมาณ จึงไม่สามารถจัดตั้งแหล่งข่าวได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในประเทศไทย ดังนั้นบุคคลที่สามารถเป็นผู้ให้ข่าวได้อย่างครอบคลุมทุกพื้นที่ จึงได้แก่ ประชาชนทุกคน เพราะประชาชนอยู่กระจัดกระจายไปทั่วทุกหนทุกแห่งของประเทศ

สำหรับเหตุการณ์ที่สนับสนุนแนวคิดในเรื่องนี้คือ เมื่อประมาณกลางปี 2546 เจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงของไทยได้ทำการจับกุม นายริคูอัน บิน อีซา มุคดิน หรืออัมบาตี ซึ่งเป็นแกนนำคน

สำคัญของกลุ่มเจมาห์อิสลามียห์ (เจไอ) ซึ่งเป็นกลุ่มก่อการร้ายข้ามชาติ ได้ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผู้ที่มีส่วนอย่างมากต่อการจับกุมครั้งนั้นคือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในละแวกใกล้เคียงกับสถานที่หลบซ่อนตัว เป็นผู้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ให้ทราบถึงพฤติกรรมที่ผิดสังเกต ทำให้สามารถจับกุมตัวนายฮัมบาตี ได้ในที่สุด ซึ่งนับว่าสามารถหยุดยั้งการกระทำของกลุ่มผู้ก่อการร้ายมิให้ก่อเหตุได้อย่างทันทั่วทั้งที่ (พงษ์สวัสดิ์ พรรณจิตต์, 2548, หน้า 3)

เหตุการณ์ที่สองซึ่งเกิดขึ้นสด ๆ ร้อน ๆ ที่ผ่านมาคือการวางระเบิดในพื้นที่กรุงเทพฯ จำนวน 8 จุดในเวลาไล่เรี่ยกัน ในคืนวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2549 ซึ่งเป็นคืนส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 2 คน บาดเจ็บ 34 คน ซึ่งผลการสอบและตรวจพื้นที่ในขั้นตอนของเจ้าหน้าที่สามารถระบุได้ว่าลักษณะการวาง ทิศทางการวาง เวลา การเลือกสถานที่ วัสดุที่นำมาประกอบระเบิด และเป้าหมายที่ต้องการ มีความเหมือนกัน และแตกต่างจากการวางระเบิดในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยสิ้นเชิง (กองข่าว กองทัพอากาศที่ 1, 2550) แต่ประเด็นของเรื่องนี้อยู่ที่ว่า ฝ่ายความมั่นคงได้ข่าวกรองว่าจะเกิดเหตุร้ายในช่วงเวลาดังกล่าว แต่ขาดข่าวสารในรายละเอียดที่ต้องการทราบอีกมาก หรือแม้กระทั่งหลังเกิดเหตุ 1-2 วัน มีการแจ้งเบาะแส หรือ วัตถุต้องสงสัยจำนวนมาก แต่ข่าวสารที่ได้รับส่วนใหญ่ ขาดรายละเอียดและความสมบูรณ์ของข่าว ถึงเหล่านั้นแสดงให้เห็นว่าประชาชนต้องการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของสังคม แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการรายงานข่าวสาร ซึ่งหากสามารถพัฒนาประชาชนกลุ่มนี้ได้ ภาครัฐหรือหน่วยงานความมั่นคงจะได้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์อีกจำนวนมาก

กองทัพบกในฐานะซึ่งเป็นหน่วยงานด้านความมั่นคงที่สำคัญของชาติหน่วยหนึ่ง ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ในปัญหาภัยคุกคามต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ จึงได้กำหนดแนวทาง วิธีการ/ กระบวนการ รูปแบบใหม่ เพื่อให้กองทัพบกมีความพร้อม สำหรับเผชิญสถานการณ์/ ภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ มอบให้หน่วยทหารทุกหน่วยของกองทัพบกนำไปปฏิบัติ ในทุกพื้นที่ตั้งแต่ในภาวะปกติ โดยใช้กลยุทธ์การเกาะติดพื้นที่ประชาชน ฝ่ายตรงข้าม เป็นหลักในการดำเนินการ ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยทหารในพื้นที่ได้รับทราบข่าวสารและปัญหาต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติแต่เนิ่น และสามารถป้องกันไม่ให้อันตรายถึงประชาชน ผู้บริสุทธิ์เป็นเครื่องมือ ในการตอบโต้อำนาจรัฐได้อย่างทันสถานการณ์ (กองยุทธการ กองทัพอากาศที่ 1, 2549)

ประกอบกับกองทัพบกเป็นหน่วยงานที่มีหน่วยต่าง ๆ ในสายการบังคับบัญชา ซึ่งมีที่ตั้งกระจายอยู่ทั่วประเทศไทย โดยเฉพาะกองทัพอากาศที่ 1 ซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงของกองทัพบก และเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลความมั่นคงปลอดภัยและงานด้านความมั่นคงในพื้นที่ 26 จังหวัดภาค

กลางและกรุงเทพฯ ตั้งแต่ความมั่นคงตามแนวชายแดนและพื้นที่ภายใน ในฐานะหน่วยงานในสายงานการรักษาความมั่นคงภายในทั้งในความรับผิดชอบหลัก และการให้การสนับสนุนหน่วยงานความมั่นคงอื่น ๆ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ซึ่งเกิดจากปัญหาดังที่กล่าวมาแล้ว จึงได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ของกองทัพบก ซึ่งให้ความสำคัญของการเกาะติดพื้นที่ประชาชนและฝ่ายตรงข้ามนั้นคือการพัฒนางานด้านการข่าวให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการพัฒนางานในวงรอบข่าวกรองในขั้นตอนการรวบรวมข่าวสาร ซึ่งเป็นขั้นที่มีความสำคัญและมีความยากลำบากเนื่องจากภัยคุกคามในปัจจุบันฝ่ายที่มีเจตนาจะบ่อนทำลายความมั่นคงหรือสร้างปัญหาต่าง ๆ จะพยายามปกปิดการปฏิบัติต่าง ๆ ของตน รวมถึงมีมาตรการระวังป้องกันเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าใจผิด ดังนั้นการรวบรวมข่าวสารจากหน่วยข่าวของภาครัฐฝ่ายเดียว จึงไม่เพียงพอในสถานการณ์ปัจจุบัน กองทัพบกที่ 1 จึงหาแนวทางโดยกำหนดให้มีการพัฒนาบุคลากรจากเครือข่ายมวลชนของกองทัพบกที่ 1 ที่มีอยู่และผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว มาพัฒนาเพื่อเป็นผู้ให้ข่าวสารสนับสนุนงานการข่าวของกองทัพบกที่ 1 ซึ่งการพัฒนาลักษณะนี้ในปี 2547 กองทัพบกที่ 1 ได้เคยจัดทำโครงการแหล่งข่าวประชาชนเพื่อให้หน่วยทหารทุกหน่วยที่อยู่ในพื้นที่ได้รับข่าวสารจากประชาชน ซึ่งการพัฒนาในครั้งนั้น เป็นการพัฒนาเฉพาะเจ้าหน้าที่ในหน่วยทหาร ซึ่งมีแผนจะขยายผลไปสู่ภาคประชาชนในโอกาสต่อไป ประกอบกับการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ของกองทัพบกที่เน้นกลยุทธ์การเกาะติดประชาชน เพื่อสร้างความคุ้นเคยและให้ได้มาซึ่งข่าวสาร ที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงนั้น เครื่องมือที่สำคัญในการได้มาซึ่งข่าวสารคือ ประชาชนหรือมวลชน ที่จะคอยรายงานข่าวสารในฐานะของผู้ให้ข่าว สนับสนุนหน่วยทหารที่เข้าไปเกาะติดอย่างต่อเนื่อง

ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมาแล้วเป็นมูลเหตุจูงใจ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาทำความเข้าใจ และค้นหาแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการรวบรวมข่าวสาร โดยทำการศึกษาจากมวลชนของหน่วยงาน ที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ คือกองทัพบกที่ 1 ซึ่งมีมวลชนอยู่แล้ว และให้ความสำคัญกับกลุ่มของมูลนิธิมวลชนทพภาค 1 ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ สมาชิกทุกคนเคยผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรความมั่นคงของกองทัพบกที่ 1 และที่สำคัญสมาชิกส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่กรุงเทพฯ ทั้งนี้เพื่อศึกษา กระบวนการในการสร้างเพื่อให้มวลชนเป็นผู้ให้ข่าวสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่ต้องศึกษาหรือประเด็นสำคัญที่ต้องศึกษา คือ กระบวนการสร้างเพื่อให้ผู้ให้ข่าวสารมีคุณสมบัติเฉพาะ ตามกระบวนการต้นของงานการด้านข่าวกองทัพบกที่ 1 ภายใดยุทธศาสตร์การป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ของกองทัพบก โดยคุณสมบัติเฉพาะจะพึงถึงในเรื่อง รู้จักสภาพพื้นที่ของตนเป็นอย่างดี การบูรณาการข่าวในพื้นที่กับทุกภาคส่วน มีความรู้เรื่องงานการข่าว มีความรู้เรื่องการรักษาความ

ปลอดภัย การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้กับการติดต่อสื่อสาร การใช้เครื่องมือในการรวบรวม ข่าวสาร และการรายงานข่าว ซึ่งกระบวนการสร้างเพื่อให้เป็นผู้ให้ข่าวสารที่มีคุณสมบัติตามที่กล่าวมาแล้วนี้ จะต้องกระทำผ่านกระบวนการอย่างน้อย 3 ขั้นตอนคือ กระบวนการในการคัดเลือก ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ ต่อการที่จะคัดมวลชนที่มีอยู่แล้ว เพื่อมาผ่านกระบวนการต่อไป ให้เป็นผู้ให้ข่าวสาร หลังจากนั้นมวลชนที่ถูกคัดเลือกเหล่านี้ จะเข้าสู่กระบวนการที่ 2 คือการพัฒนาที่เหมาะสมเพื่อให้เป็นผู้ให้ข่าวสารที่จะตอบสนองต่อกระบวนการทัศน์ของงานการข่าวของกองทัพบก ที่ 1 ทั้งนี้หลังจากนั้นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ผู้ให้ข่าวสารที่พัฒนาขึ้นมาสามารถเป็นผู้ให้ข่าวสารได้อย่างต่อเนื่องต่อไป คือขั้นการธำรงรักษาสถานภาพการเป็นผู้ให้ข่าวสาร ซึ่งเป็นกระบวนการสุดท้ายเพื่อสามารถสนองต่อกระบวนการทัศน์ของงานการข่าวของกองทัพบกที่ 1 ได้อย่างต่อเนื่องตลอดไป ซึ่งผลของการศึกษาวิจัยนี้ จะสามารถตอบสนองนโยบายของกองทัพบกที่ 1 ในเรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพของงานด้านการข่าว ในประเด็นการบูรณาการ การรวบรวมข่าวสารจากทุกภาคส่วนได้เป็นอย่างดี ทั้งยังเป็นแนวทางในการพัฒนาการรวบรวมข่าวสารจากมวลชนให้กับทุกหน่วยงาน ทั้งนี้เพื่อให้กิจกรรมหรือภารกิจด้านความมั่นคงที่ทุกหน่วยได้รับมอบ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะของการเป็นผู้ให้ข่าวสาร ซึ่งมีคุณสมบัติทั่วไป และคุณสมบัติเฉพาะ ตามกระบวนการทัศน์ของงานด้านการข่าวกองทัพบกที่ 1
2. เพื่อศึกษาการสร้างกระบวนการคัดเลือกสมาชิกของมูลนิธิมวลชนทัพบก 1 ก่อนการพัฒนาเพื่อเป็นผู้ให้ข่าวสาร
3. เพื่อศึกษาการสร้างกระบวนการพัฒนาสมาชิกของมูลนิธิมวลชนทัพบก 1 เพื่อเป็นผู้ให้ข่าวสาร
4. เพื่อศึกษาการสร้างกระบวนการธำรงรักษาสถานภาพ การเป็นผู้ให้ข่าวสารให้สามารถสนับสนุนงานด้านการข่าวได้อย่างต่อเนื่อง

คำถามการวิจัย

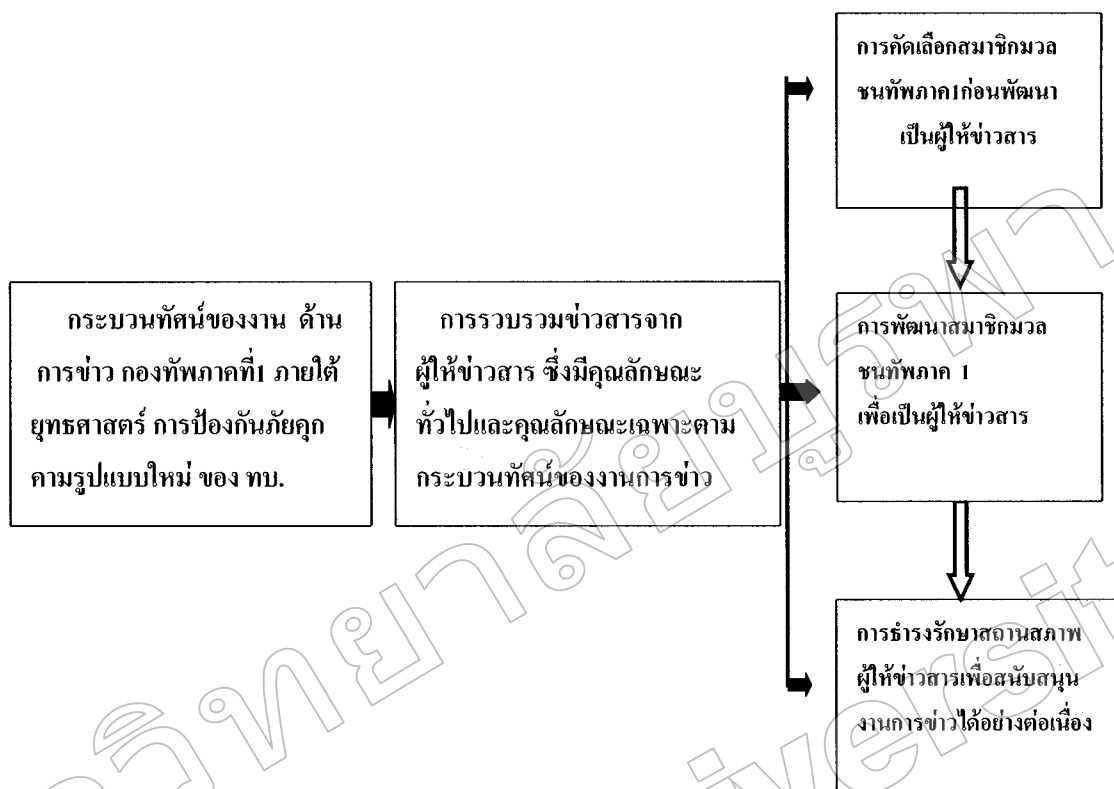
ในกระบวนการสร้างมวลชนเพื่อสนับสนุนงานด้านการข่าวของกองทัพบกที่ 1 เพื่อเป็นผู้ให้ข่าวสารนั้น เป็นการดำเนินการเพื่อสนับสนุนงานการข่าวในขั้นตอนที่ 2 ของวงรอบข่าวกรอง คือขั้นการรวบรวมข่าวสาร โดยกระบวนการสร้างทั้งหมดนี้ เพื่อให้ผู้ให้ข่าวสารมีคุณลักษณะตาม

กระบวนการที่ 1 ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้ สามารถกำหนดเป็น
คำถามในการวิจัยได้ 3 ข้อ คือ

1. กระบวนการในการคัดเลือกสมาชิกของ มูลนิธิมวลชนทศภาค 1 ก่อนเข้าสู่การพัฒนา
เพื่อเป็นผู้ให้ข่าวสารเป็นอย่างไร
2. กระบวนการในการพัฒนาสมาชิกของ มูลนิธิมวลชนทศภาค 1 เพื่อเป็นผู้ให้ข่าวสาร
เป็นอย่างไร
3. กระบวนการในการธำรงรักษาสถานภาพผู้ให้ข่าวสาร ให้สามารถสนับสนุนงานด้าน
การข่าวได้อย่างต่อเนื่องเป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาการสร้างมวลชนสนับสนุนงานด้านการข่าวกองทัพบกที่ 1 ในขั้นตอนการ
รวบรวมข่าวสารนั้น ประเด็นสำคัญที่จะต้องศึกษา คือ การสร้างกระบวนการที่พัฒนาสมาชิกมูลนิธิ
มวลชนทศภาค 1 เพื่อเป็นผู้ให้ข่าวสารซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะตามกระบวนการที่ 1 ของงานด้านการข่าว
กองทัพบกที่ 1 ภายใต้ยุทธศาสตร์การป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ของ กองทัพบก ซึ่งใน
กระบวนการดังกล่าวนี้ จะต้องกระทำผ่านขั้นตอนอย่างน้อย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนการคัดเลือกสมาชิก
มูลนิธิมวลชนทศภาค 1 ก่อนพัฒนาเป็นผู้ให้ข่าวสาร ขั้นตอนการพัฒนาสมาชิกมูลนิธิทศภาค 1 ให้
เป็นผู้ให้ข่าวสาร และขั้นตอนการธำรงรักษาสถานภาพการเป็นผู้ให้ข่าวสารเพื่อสนับสนุนงานด้าน
การข่าวได้อย่างต่อเนื่อง โดยแนวคิดของการสร้างกระบวนการในขั้นตอนการคัดเลือก การพัฒนา และ
การธำรงรักษาจะใช้หลักการของงานการข่าวของกองทัพบก ในเรื่องการจัดตั้งเจ้าหน้าที่รวบรวม
ข่าวสาร และแหล่งข่าว และหลักการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มาเป็นกรอบแนวทางในการศึกษาวิจัย
เพื่อจัดทำชุดข้อเสนออธิบายกระบวนการสร้างผู้ให้ข่าวสารซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะ ตามกระบวนการที่ 1
ของงานด้านการข่าว กองทัพบกที่ 1 ภายใต้ยุทธศาสตร์การป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ของ
กองทัพบกว่า ควรมีการกระบวนการคัดเลือก กระบวนการพัฒนา และกระบวนการธำรงรักษาอย่างไร
ดังที่ได้แสดงตามภาพที่ 1-1

ภาพที่ 1-1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย

1. ได้ทราบถึงกระบวนการในการสร้างสมาชิกของมูลนิธิมวลชนทัพภาค 1 เพื่อเป็นผู้ให้ข่าวสารที่มีคุณลักษณะเหมาะสม ในการสนับสนุนงานด้านการข่าวของกองทัพภาคที่ 1 ในขั้นตอนการรวบรวมข่าวสาร
2. ทำให้ทราบถึงสาระสำคัญและแนวทางในการสร้างสมาชิกของมูลนิธิมวลชนทัพภาค 1 โดยเฉพาะขั้นตอนการคัดเลือก การพัฒนาและการธำรงรักษาสถานภาพผู้ให้ข่าวสาร เพื่อให้สามารถสนับสนุนงานด้านการข่าวของกองทัพภาคที่ 1 ในขั้นตอนการรวบรวมข่าวสารได้อย่างต่อเนื่อง
3. สามารถนำผลจากการศึกษาวิจัยนี้ ไปประยุกต์ใช้ในการรวบรวมข่าวสาร และการสร้างความร่วมมือของประชาชนข่าวจากส่วนราชการอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนงานด้านการข่าว ในทุกพื้นที่ของกองทัพภาคที่ 1 ที่ยังคงต้องการข่าวสารที่มีความหลากหลายเป็นประโยชน์ และทันต่อเหตุการณ์

4. กองทัพอากาศที่ 1 จะได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จำนวนมาก รวมถึงได้รับความร่วมมือจากประชาชนและมวลชน เพื่อสนับสนุนภารกิจการรักษาความมั่นคงภายในได้อย่างเต็มขีดความสามารถ

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพอากาศที่ 1 โดยเน้นพื้นที่กรุงเทพฯและปริมณฑล ซึ่งทำการศึกษาประชากร จากคณะกรรมการของมูลนิธิมวลชนทัพอากาศ 1 สมาชิกมวลชนทัพอากาศ 1 รุ่นที่ 51 และนายทหารที่รับผิดชอบงานด้านการข่าวของกองทัพอากาศที่ 1 และหน่วยสนับสนุนงานข่าว กองทัพอากาศที่ 1

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านความมั่นคง ซึ่งเอกสารที่เกี่ยวข้องในแต่ละเรื่องได้กำหนดชั้นความลับไว้ ดังนั้นการรวบรวมข้อมูลในบางเรื่องที่เกี่ยวข้องจึงกระทำได้อย่างจำกัด ทั้งยังไม่สามารถนำมาอ้างอิงและเปิดเผยได้ และทั้งนี้หากมีการเผยแพร่ผลของการศึกษาในครั้งนี้อาจบางส่วน หรือทั้งหมด ไปสู่สาธารณะ จะต้องได้รับคำยินยอมจากกองข่าว กองทัพอากาศที่ 1 ก่อนการเผยแพร่ทุกครั้ง

นิยามศัพท์เฉพาะ

กองทัพอากาศที่ 1 หมายถึง หน่วยงานหลักของกองทัพบก มีที่ตั้งกองบัญชาการ อยู่ในบริเวณสวนมิสกวัน ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

พื้นที่รับผิดชอบของกองทัพอากาศที่ 1 หมายถึง พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ในภาคกลางของประเทศไทย จำนวน 26 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม นครปฐม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา อัญญา สระบุรี ลพบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี และชัยนาท

มูลนิธิมวลชนทัพอากาศ 1 หมายถึง มูลนิธิที่จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนงานของกองทัพอากาศที่ 1 ในการช่วยเหลือประชาชน โดยสมาชิกของมูลนิธิคือมวลชนที่ผ่านการฝึกหลักสูตรการพัฒนาประชาธิปไตยเพื่อความมั่นคงของชาติ (สำหรับผู้บริหาร) ซึ่งจัดให้มีการฝึกทุกปีติดต่อกันมาจนถึงปัจจุบันโดยในปี 2549 เป็นรุ่นที่ 51

เจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร หมายถึง บุคคล หรือหน่วย ซึ่งทำหน้าที่รวบรวมข่าวสารหรือดำเนินการวิธีต่อข่าวสารหรือทำทั้งสองอย่างก็ได้

แหล่งข่าว หมายถึง บุคคล วัตถุ พุทธิกรรมหรือระบบงาน ซึ่งเป็นต้นกำเนิดให้เกิดข่าวสาร แหล่งข่าวอาจอยู่หรืออาจไม่อยู่ภายใต้ความควบคุมของฝ่ายเราก็ได้

ผู้ให้ข่าวสาร หมายถึง บุคคลพลเรือน ที่สมัครใจช่วยเหลืองานของกองทัพภาคที่ 1 โดยเป็นผู้รายงานข่าวสารที่เกี่ยวกับความมั่นคง ให้กับกองทัพภาคที่ 1 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ บุคคลที่กล่าวถึงและพิจารณา เพื่อพัฒนาเป็นผู้ให้ข่าวสารคือ สมาชิกของมูลนิธิมวลชนที่ภาค 1

การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการข่าว ในที่นี้หมายถึง การที่ประชาชนเกิดความสำนึกในความเป็นพลเมือง ตระหนักถึงภัยคุกคามด้านความมั่นคง ต้องการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความมั่นคงของชาติ โดยแสดงออกด้วยการเป็นพลเมืองดี รายงานข่าวสาร ร่วมกิจกรรม หรือสนับสนุนกิจกรรมของทางราชการที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

กิจกรรมสนับสนุนด้านความมั่นคง หมายถึง กิจกรรมที่หน่วยทหารที่ได้รับการแบ่งมอบพื้นที่ความรับผิดชอบในการสร้างเครือข่ายข่าวประชาชน และสร้างกิจกรรมร่วมกับประชาชน เพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างความสามัคคีกัน กระตุ้นให้ประชาชนเกิดความรัก ความหวงแหน ประเทศชาติ และเกิดสำนึกในการร่วมกันแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงของประเทศชาติ